

[Christmas Møller.]

Men at Forhandlingen derfor i de to Ting skulde blive farveløs og ikke skulde kunne blive af livfuld Interesse paa samme Maade, som den kan i Dag, vil jeg fuldkommen bestride.

Dernæst vil jeg gerne gøre en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Krag, som omtalte Bestemmelsen i § 38, Stk. 6, og mente, at der her var et Diktatur med Hensyn til Retten for Statsministeren eller for en Fjerdedel af Rigsdagens Medlemmer til at kræve et Regeringsforslag ført over i Den Forenede Rigsdag. Man vil meget godt kunne tænke sig, og i det Øjeblik man gør Tallene op for Valget i 1935 f. Eks. efter den foreslaaede Valgmaade, kunde det jo tænkes, at eet Parti havde Flertallet til Eksempel i Rigstinget; skulde saa en Regering, hvad enten det var en Mindretalsregering eller oven i Købet en Flertalsregering i Forhold til Den Forenede Rigsdag, maatte finde sig i, at Rigstingets Flertal begravede et Forslag i et Udvalg? Det har man ment var urimeligt.

Naar man om disse Bestemmelser siger: Ja, men hvorledes kan de ikke benyttes af Flertallet paa en haard og krænkende Maade over for Mindretallet — saa kan efter min Opfattelse nøjagtig den samme Bemærkning og Betragtning gøres gældende over for alt det Lovgivningsarbejde, vi udfører paa Rigsdagen i Dag. Det Flertal, der er, kunde jo benytte sin Magt, med den Forretningsorden, vi har, og med den Grundlov, vi har, i det Øjeblik det nægtede overhovedet at forhandle om Spørgsmaalene med os andre i Udvalg. Det kunde maaske ikke nægte Sagerne Henvisning til Udvalg, men det kunde gøres saaledes, at det kun var paa Skrømt; man behøvede jo blot at overholde Forretningsordenens Frister. Og saa kan man gøre nøjagtig den samme Betragtning gældende over for den Forfatning, vi har haft i Kraft siden 1918, og over for den Forretningsorden, vi har haft i mangfoldige Tider her i Tinget.

Jeg siger dette, fordi det rammer saa umaadelig meget af den Kritik, som føres frem over for dette Forfatningsforslag, nemlig en Kritik, som over for alle Bestemmelserne, forekommer det mig, bygger paa, at man vil misbruge den Magt, man har. Det er klart, at naar Ordningen er, at Flertallet

skal have Magten, kan det altid befrygtes, at det vil misbruge den. Det er nøjagtig den Stilling, vi har i Dag. Flertallet har Magten uden praktisk taget en eneste indskrænkende Bestemmelse, og hvis det vilde misbruge denne Magt til at gøre Forhandlingerne i Rigsdagen til fuldkommen Skinforhandlinger altid — jeg synes maaske somme Tider der har været noget af det, men jeg skal ikke komme ind paa det —, hvis det konsekvent vilde gøre dette, er Stillingen i Dag den, at man har Retten til det. Jeg gør disse Bemærkninger, fordi alle disse Indvendinger med lige saa fuld Ret kan gøres over for den nuværende Ordning som over for den, der foreslaas.

En lignende Bemærkning har jeg at gøre til det ærede Medlem Hr. Svend E. Johansen angaaende Rigsretten og Valget af den. Det er mig helt umuligt at forstaa, at man kan gøre dette Spørgsmaal til et stort Spørgsmaal, saaledes som det ærede Medlem gør det. Man maa da paa Forhaand gaa ud fra, at de, der skal være Dommere i Rigsretten, valgte af Rigsdagen, vil dømme ud fra almene Betragtninger om, hvad der er lovligt og ulovligt med Hensyn til et Parti. Jeg synes i det hele taget, maa jeg have Lov til at sige, at man snart i mange Henseender gør den Betragtning gældende, at Rigsdagen er et ringere Led i Retning af at være retsindig i sin Handlemaade end til Eksempel Domstolene. Jeg kunde maaske forstaa, om andre gjorde dette gældende, men jeg kan ikke forstaa, at vi selv skal gøre det. Vi kan være uenige, begribeligvis, om, hvorledes Lovene skal formes, og hvorledes Tingene skal ordnes, men der er ikke under Behandlingen af denne Sag fremkommet en eneste Betragtning, synes det mig, af Værdi, som giver Udtryk for, at man skulde anstille en saadan Mindreværdsbetragtning for Rigsdagens Vedkommende.

Jeg vil dernæst gerne gøre et Par enkelte Bemærkninger angaaende Partier under den nye Forfatning, Partier under de nuværende Forhold og Partiers Stilling i gamle Dage, hvor man jo ikke enten direkte i Loven eller underforstaaet som nu regnede med Partier. Der er sikkert ingen af os, der er uenig i, at Partier i det repræsentative System er nødvendige, og det, der er Problemet, og som ogsaa er et Problem for os i Dag, er, om man gennem den nye